

سوزه

جزییات و چگونگی تشکیل بانک قرض الحسنه

وزارت امور اقتصادی و دارایی چگونگی تشکیل بانک قرض الحسنه در آینده‌ای نزدیک را اعلام کرد.

به گزارش مهر، صندوق‌های قرض الحسنه به عنوان نهادهای مالی غیر بانکی به منظور جمع آوری پس اندازهای کوچک و پراکنده مردمی و افراد خیر و تأمین نیاز مالی افراد نیازمند در کشور به وجود آمده‌اند.
براساس ماده ۳ فصل دوم قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها می‌توانند با عناوینی از جمله سپرده‌های قرض الحسنه و سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت دار نسبت به قبول سپرده‌ها اقدام نمایند. همچنین بانک‌ها می‌توانند به منظور جذب و تجهیز سپرده‌ها با اتخاذ روش‌های تشویقی امتیازات اعطای جوایز غیر ثابت نقدی و جنسی برای سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز، تخفیف یا معافیت سپرده‌گذاران از پرداخت کارمزد و یا حق الوکاله و دادن حق تقدم به سپرده‌گذاران برای استفاده از تسهیلات اعطایی بانکی را به سپرده‌گذاران را اعطا کنند.
تسهیلات پرداختی بانک‌ها از این محل صرف سرمایه‌گذاری برای کسب سود نمی‌شود بلکه برای تأمین نیازهای روزمره اشخاص مورد استفاده قرار می‌گیرد.
معاون امور بانکی، و بیمه و شرکت‌های دولتی وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفتگو با مهر در مورد تشکیل بانک قرض الحسنه، از تدوین مبانی تئوری بانک قرض الحسنه خبرداده و تصریح کرده است: در حال حاضر در همین زمینه چگونگی انطباق با قوانین و مقررات بانکی در دستور کار قرار دارد.

سید حمید پو محمدی در پاسخ به برخی انتقادات نسبت به تأسیس بانک قرض الحسنه مبنی بر توقف فعالیت‌های قرض الحسنه بانک‌ها و تجمع آن در یک بانک، تأکید کرده است: چنین نیست و شاید با این اقدام هر بانکی در مجموعه کار خود به این نتیجه برسد که سازو کار قرض الحسنه را مجزا کند و یا حتی عصرها که از شعب بانک‌ها استفاده نمی‌شود می‌توان از آن شعب برای پرداخت تسهیلات قرض الحسنه استفاده کرد. وی خاطرنشان کرده است: این اقدامات به معنای توقف پرداخت تسهیلات قرض الحسنه بانک‌ها و انجام آن توسط یک بانک نیست، بلکه به این معنا است که از سازو کار فعلی نظام بانکی فاصله بگیرد و ممکن است این کار در بعد از ظهوره در این شعب صورت بگیرد.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی از احتمال تبدیل بانک کارگشایی بانک ملی به بانک قرض الحسنه خبرداده و افزوده است: همچنین ممکن است هر بانکی بخواهد یک بانک قرض الحسنه تشکیل دهد و به تمام موارد مذکور در همین سازو کارهای قوانین و مقررات پرداخته خواهد شد. در این میان، برخی از صندوق‌های قرض الحسنه نیز درشرایط کنونی به عملکردهای نامناسب همچون افتتاح حساب جاری و صدور دسته چک، پرداخت سود به سپرده‌گذاران، عدم رعایت ضوابط تعیین شده از سوی بانک مرکزی، خرید اوراق مشارکت، اخذ کارمزدهای نامتعارف، شرط مسدود کردن سپرده به منظور اعطای تسهیلات، پرداخت تسهیلات غیر قرض الحسنه و اخذ سود در مواردی بالای ۲۰ درصد و اعطای تسهیلات کلان به برخی از متقاضیان اقدام می‌کنند.

این گونه عملکرد، مسئولان نظام و هیات‌های امنای صندوق‌های قرض الحسنه واقعی و خیرخواه را نگران کرده است، بنابراین باید ساختاری مناسب برای اطمینان خاطر افراد خیرخواه برای مصرف منابع آنها در این صندوق‌ها ارائه شود.

به عقیده طراحان بانک قرض الحسنه، نتایج حاصل از بررسی آمار منابع و مصارف کل سیستم بانکی نشان می‌دهد که پراکندگی وجوه قرض الحسنه در سیستم بانکی و تصمیم‌گیری هر بانک در خصوص پرداخت آن باعث ایجاد چالش‌ها و موانع مختلفی در مسیر دستیابی به این وجوه توسط نیازمندان واقعی می‌شود.

به نظر این عده از افراد اگر این وجوه در نزد سازمان، صندوق یا تشکل خاصی متمرکز شود به نحوی که اجازه جمع آوری و اعطای تسهیلات را توامان به عهده داشته باشد به نظر می‌رسد نظام مزبور از انسجام، نظم و مدیریت خاصی پیروی خواهد کرد.

اگر تشکل مزبور تحت هر عنوان حقوقی شکل بگیرد سرمایه تمامی اشخاصی که قصد پس انداز سرمایه‌ی خود با ماهیت قرض الحسنه را دارند به تشکل مزبور هدایت شده و شعب بانک‌ها از پذیرش این گونه سپرده‌ها منع خواهند شد.

وجود مؤسسات قرض الحسنه و تأثیر گذاری فعالیت آنها بر متغیرهای اقتصادی و غیره باعث شده که به منظور کنترل و نظارت مؤسسات و صندوق‌های قرض الحسنه، ساختار جدیدی زیر نظر بانک مرکزی با نام بانک قرض الحسنه و با محوریت رفتار انسانی ایجاد شود. اهداف تشکیل این بانک را می‌توان به چند بخش از جمله توسعه فرهنگ قرض الحسنه، تخصصی شدن عملیات اجرایی قرض الحسنه، کنترل‌بنظارت بر اجرای صحیح اعطای قرض الحسنه به افراد واقعی، ایجاد اعتماد بیشتر سپرده‌گذاران جهت مصرف صحیح قرض الحسنه، تمرکز و سازماندهی صندوق‌های قرض الحسنه به منظور کنترل، هدایت و مصرف صحیح وجوه و غیره را متمرکز کرد.

نتیجه این اقدامات سازماندهی تمامی صندوق‌های قرض الحسنه خود جوش و بدور از قوانین و مقررات مدون در قالب بانک قرض الحسنه خواهد شد، بنابراین با توجه به این امر حساب قرض الحسنه از سایر بانک‌ها که عملیات تجاری، بازرگانی و غیره انجام می‌دهند جدا شده و تمامی وجوه حاصل در یک بانک مستقل متمرکز می‌شود. منابع قرض الحسنه این بانک می‌تواند، منابع قرض الحسنه مردم، وجوه بلاعوض اشخاص حقیقی و حقوقی، منابع قرض الحسنه دانشجویی، کمک‌های دولتی و بلاعوض مردم، هبه، وصایا، خیرات، وقف و غیره باشد.

اعطای این تسهیلات می‌تواند به افرادی که امکان بازپرداخت آن را ندارند پرداخت شود و می‌توان از آنها تعهد گرفت که در صورت بهبود وضعیت مالی نسبت به بازپرداخت تسهیلات اعطا شده اقدام کنند.

معوقه‌های ۱۰ بانک دولتی به ۱۱۲ هزار میلیارد ریال رسید

بانک‌های دولتی در سال گذشته ۷۲۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کردند.

بانک‌های دیگر استفاده کنند.
د- نبود جدیت لازم در پیگیری وصول و تسویه مطالبات.
اعطای تسهیلات غیرقانونی
گزارش سازمان بازرسی کل کشور از مطالبات سررسید گذشته و معوق بانک‌ها همچنین حاکی است: برخی از متقاضیان تسهیلات به مشتریان بد سابقه بانک‌ها.
ج- عدم تمرکز اطلاعات متقاضیان و گیرندگان تسهیلات در سیستم رایانه‌ای برخی بانک‌ها، فقدان بانک اطلاعات به‌روز و کامل و بانک‌ها و بانکی مرکزی، عدم مواخذه جدی روسای شعب و مسوولان ذیربط سهل‌انگاری در اعمال نظارت موثر و کافی از سوی ادارات نظارت بانک‌ها و بانک مرکزی بر روند اعطاء و مصرف صحیح تسهیلات، موجب می‌شود تا به علت عدم شفافیت و به‌روز نبودن سیستم اطلاع‌رسانی از وضعیت متعهدات متقاضیان و مشتریان بد حساب بانک‌ها، برخی اشخاص حقیقی و حقوقی علی‌رغم دارا بودن بدهی در یک یا چند شعبه، از تسهیلات کلان سایر شعب همان بانک‌ها، برخی اشخاص حقیقی و حقوقی علی‌رغم دارا بودن بدهی در یک یا چند شعبه، از تسهیلات کلان سایر شعب همان بانک‌ها یا

الف- بی‌دقتی در بررسی اولیه

طرح‌ها قبل از اعطای تسهیلات (محاسبه دقیق حجم سرمایه‌گذاری تا مرحله بهره‌برداری و تأمین منابع آن)، ضعف یا فقدان نظارت موثر بر اجرای صحیح طرح‌ها و مصرف تسهیلات مربوط تطویل در راه‌اندازی طرح‌ها.
ب -عدم رعایت مقررات در تنظیم قراردادهای از جمله: بی‌توجهی در اخذ تضمین کافی و وثائق اطمینان‌آور و معیتر در قبال ارائه تسهیلات (پدیرش چک توسط برخی بانک‌ها به عنوان وثیقه که پشوتانه

معوقه‌های ۱۰ بانک دولتی به ۱۱۲ هزار میلیارد ریال رسید

به روال سایر گزارش‌های سازمان بازرسی کل کشور، در پایان گزارش مربوط به مطالبات سررسید گذشته و معوق بانک‌ها نیز پیشنهادهای اصلاحی این سازمان ذکر شده است از جمله:

تشکیل بانک اطلاعات به‌روز و شبکه‌ای از وضعیت تعهدات متقاضیان و گیرندگان تسهیلات در کلیه بانک‌ها و تهیه لیست سیاه (اشخاص حقیقی و حقوقی بد حساب) و الزام به ارسال مستمر اطلاعات فوق به بانک مرکزی به منظور ایجاد بانک اطلاعات متمرکز و قابل دسترس برای کلیه شعب پرداخت‌کننده تسهیلات جهت شناسایی مشتریان بدحساب و نیز دادن امتیاز منفی

به روسای شعب و سایر مسئولین ذیربط و برخورد اداری با متخلفین، گامی موثر در ساماندهی اعطای تسهیلات و نیز جلوگیری از افزایش بی‌رویه مطالبات بانک‌ها خواهد بود.
افزایش نظارت کلان بانک مرکزی نسبت به روند اعطای تسهیلات و چگونگی مصرف تسهیلات به منظور طبقه‌بندی بانک‌ها از نظر رعایت مقررات مربوط و نیز تقویت نظارت موثر و کافی از سوی بانک‌ها پیرامون چگونگی اعطای تسهیلات

شعب و طبقه‌بندی آنها از نظر میزان التزام آنان به رعایت مقررات مربوط
تسهیلات اعطایی (پیگیری وصول مطالبات- تناسب منطقی بین مطالبات و تسهیلات اعطایی- نظارت بر مصرف صحیح تسهیلات- احراز اهلیت فنی و اعتباری متقاضی- اخذ وثائق کافی و مطمئن- رعایت نرخ سود منصوب)
منوعیت اعطای تسهیلات جدید برای تسویه بدهی‌های معوق مشتریان، به منظور شفاف‌سازی ماهیت حقیقی تسهیلات پرداختی و میزان واقعی مطالبات معوق بانک‌ها.
الزام شرکت‌ها و مؤسسات دولتی نسبت به پرداخت به موقع اقساط و تسویه مطالبات بانک‌ها.

بازرسی کل کشور

بیمه مرکزی و سه شرکت بیمه دولتی ۶۱۰ میلیارد ریال مالیات پرداخت کردند

در سال‌های ۸۲ و ۸۲ معافیت مالیاتی بیمه مرکزی بیشتر از درآمد مشمول مالیات بود.

بوده است.

بخش دیگری از جداول مالیات عملکرد شرکت‌های بیمه به شرکت بیمه ایران (به‌عنوان بزرگ‌ترین شرکت بیمه کشور) اختصاص دارد که براساس این جداول، مجموع درآمد مشمول مالیات شرکت بیمه ایران در شش ساله ۷۸ تا ۸۲ بیش از دو هزار و ۷۹۳ میلیارد و ۹۹۴ ریال درآمد مشمول مالیات، ۳۳۰ میلیارد ریال معافیت داشته و در سال ۸۲ نیز در مقابل ۲۱۷ میلیارد ریال درآمد، ۴۱۳ میلیارد ریال معافیت به این شرکت اختصاص یافته است.

به این ترتیب، میزان مالیات قطعی شده این شرکت با احتساب ۹۰/۹ میلیارد ریال معافیت‌های محاسبه شده، حدود ۹۷ میلیارد و ۷۰۹ میلیون ریال در نظر گرفته شده است. ضمن این‌که مالیات قطعی بیمه مرکزی در سال‌های ۸۲ و ۸۳ معادل صفر منظور شده است چرا که میزان معافیت‌های در نظر گرفته شده برای این شرکت در دو سال مذکور بیش از مبالغ درآمد مشمول مالیات آن

با تصمیم وزرای عضو کمیسیون اقتصاد دولت بدهکاران ارز نتخواه صادراتی موظف شدند تا دو ماه نسبت به پرداخت و یا تقسیط بدهی خود با توافق بانک توسعه صادرات ایران اقدام کنند.

به گزارش دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت، وزرای عضو کمیسیون اقتصاد با تصویب آئین نامه اجرایی بند ص تبصره (۲) قانون بودجه ۱۳۸۶ کل کشور، بانک توسعه صادرات ایران را مکلف ساختند فهرست اشخاصی را که بدهی ارزی خود را در مهلت تعیین شده تسویه نمایند، به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام نمایند و شبکه بانکی کشور نیز مکلف شد محدودیت‌های لازم را در مورد بدهکاران یاد شده اعمال نماید. بانک توسعه صادرات فقط می‌تواند در چارچوب قرارداد مربوط و در مورد بخشش جرایم، استمهال زمان و نرخ بدهی و اعمال نرخ سود جدید و تعیین زمان بندی پرداخت بدهی یا بدهکاران ارزی توافق به عمل آورد و سایر مواردی که به ترتیب فوق قابل حل نباشد بنا به پیشنهاد هیات مدیره بانک توسط وزرای عضو کمیسیون اقتصاد مورد

تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد. اختیار هیات وزیران در خصوص چگونگی تسویه ارزی به وزرای عضو کمیسیون اقتصاد تفویض شده و مصوبات آن در صورت تأیید رئیس جمهور قابل صدور و لازم‌الاجراست.

این تصمیم نامه وزرای عضو کمیسیون اقتصاد دولت که از تأیید رئیس جمهور نیز گذشته، از سوی معاون اول رئیس جمهور جهت اجرا به بانک مرکزی و بانک توسعه صادرات ابلاغ شد.

ایستگاه خبر

۲۱ درصد از اوراق عرضه‌شده به فروش رسید

در نخستین مرحله از عرضه اوراق مشارکت بانک مرکزی در سال جاری بیش از پنج هزار میلیارد ریال ورق به فروش رسید. به گزارش ایسنا، در نخستین مرحله از عرضه اوراق مشارکت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال ۸۶ که از پنجم خرداد ماه آغاز شد، هفت هزار میلیارد ریال ورقه عرضه شد که ۷۱ درصد آن به میزان پنج هزار میلیارد ریال به فروش رسید.

این اوراق در مبالغ یک، دو، پنج، ۱۰، ۲۰ و ۵۰ میلیون ریالی و با نرخ سود علی‌الحساب ۱۵/۵ درصد و معاف از مالیات بود که سود آن هر سه ماه یک‌بار محاسبه و پرداخت خواهد شد.

این اوراق در شش روز کاری به فروش رسید و در عرضه آنها بانک‌های عامل مبادرت داشتند.

به اعتقاد کارشناسان، بانک مرکزی علاوه بر این اوراق که از قبل پیش‌بینی شده‌اند، باید به فکر انتشار چند باره برای جمع‌آوری نقدینگی باشد.

در حال حاضر نیز با مصوبه جدید مجلس شورای اسلامی مبنی بر اعطای مجوز انتشار ۴۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت دیگر به نظر می‌رسد دولت و مجلس در سال جاری قصد دارند که نقدینگی را جبران کنند.

براساس ماده واحده این مصوبه و در اجرای بند (ح) ماده (۱۰) قانون برنامه چهارم توسعه، بانک مرکزی اجازه یافت به منظور اجرای سیاست‌های پولی و کنترل نقدینگی در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا (مصوب ۱۳۶۲) مبلغ ۴۰ هزار میلیارد ریال، اوراق مشارکت منتشر کند.

البته باید به این مساله اشاره شود که بانک مرکزی با انتشار اوراق مشارکت در سال‌های گذشته، خود عاملی برای رشد نقدینگی بوده چراکه مداومت این ابزار مالی، باعث شده تا حجم پول پرقدتر (پایه پولی) زیاد شود که این مساله در میزان تورم، تأثیر مستقیم دارد. اما با این مصوبه میزان عرضه این اوراق افزایش می‌یابد و در شرایط فعلی اقتصاد، باید این مساله مورد بررسی قرار گیرد که آیا افزایش پایه پولی در کشور به نفع اقتصاد است یا خیر؟ از سوی دیگر همزمان با کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی برخی گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن بود که دولت نرخ سود اوراق مشارکت را به بیش از ۱۵/۵ درصد افزایش دهد که چنین نشد و همچنان این اوراق با سود ۱۵/۵ درصد به عموم عرضه خواهند شد.

فرمول جدید محاسبه سود فقط در اعتبارات ریالی استفاده می‌شود

اعتبارات ریالی، بخش محدودی از فعالیت‌های بانک توسعه صادرات را به خود اختصاص می‌دهد. طهماسب مظاهری، مدیرعامل بانک توسعه صادرات ایران در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اجرای فرمول جدید محاسبه سودبانکی در این بانک توضیح داد: این فرمول در اعتبارات ریالی در تمامی بانک‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی ادامه داد: فرمول جدید در بخش اعتبارات ارزی استفاده نمی‌شود، چراکه این بخش فرمول ویژه خود را دارد.

مظاهری در پاسخ به این سوال که آیا کاهش نرخ سود تسهیلات بر عملکرد بانک توسعه صادرات ایران تأثیری دارد؟ گفت: این فرمول همراه با کاهش نرخ سود تسهیلات مورد استفاده قرار می‌گیرد و از طرفی آنها لازم و ملزوم دیگری هستند.

مدیرعامل بانک توسعه صادرات ایران با بیان اینکه نرخ سود تسهیلات قبلی با فرمول جدید به ۱۲ درصد کاهش یافته است، افزود: این دو دستورالعمل به بانک‌ها ابلاغ شده است و آنها نیز موظف هستند براساس فرمول جدید با نرخ ۱۲ درصد به انجام عقود مبادله‌ای مبادرت ورزند.

وی بیان اینکه اعتبارات ریالی در بانک توسعه صادرات بخش محدودی از فعالیت‌ها را تشکیل می‌دهد، تصریح کرد: میزان سود اعتبارات ارزی نیز براساس نرخ لایپور به علاوه دو تعیین می‌شود.

نرخ لایپور نیز در زمان انعقاد قرارداد تعیین می‌شود. به گفته وی سپرده‌گذاری در بانک توسعه صادرات بسیار کم است و نرخ سود آن نیز براساس همان نرخ سایر بانک‌ها تعیین می‌شود.

بانک قرض الحسنه با درخواست اشخاص حقیقی هم ایجاد می‌شود

فعالیت بانک‌های موجود به دو نوع بانک صرفاً «سرمایه‌گذاری» و «قرض الحسنه» تبدیل می‌شود.

داوود دانش جعفری وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفتگو با مهر گفت: هر یک از بانک‌های موجود در کشور می‌توانند یک بانک قرض الحسنه داشته باشند، به عبارت دیگر فعالیت قرض الحسنه خود را از دیگر فعالیت‌های سپرده‌گذاری و سرمایه‌گذاری جدا کنند.

وی افزود: در عین حال بانک‌های قرض الحسنه جدید هم از طریق تقاضای صندوق‌های قرض الحسنه یا اشخاص حقیقی درخواست دهنده می‌توانند ایجاد شوند.

وی با تأکید بر اینکه همین منابع قرض الحسنه موجود در بانک‌ها با این طرح تجدید سازمان داده می‌شوند، تصریح کرد: در قدم اول هدف از ایجاد بانک قرض الحسنه زیاد شدن منابع قرض الحسنه نیست.